

Валентина Бевз, Дарина Васильєва

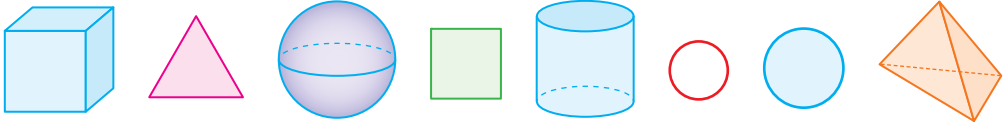
Математика

Підручник для 3 класу
закладів загальної середньої освіти

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2020

Крок 3 Геометричні фігури

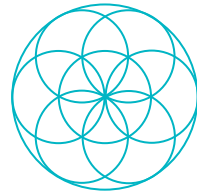
11. Назви спочатку плоскі, а потім об'ємні фігури. Які ще геометричні фігури ти знаєш?

12. Виконай дії.

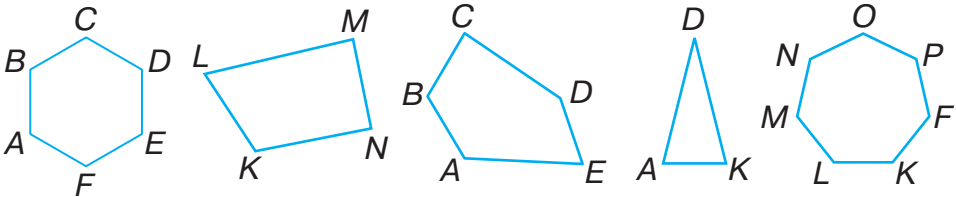
$20 + 30$	$52 - 30$	$27 + 31$
$60 - 30$	$48 - 20$	$45 + 30$
$52 + 21$	$53 + 34$	$59 - 45$
$75 - 31$	$47 + 32$	$95 - 13$

13. Скільки кіл зображено на малюнку?

14. Які багатокутники зображено?

Назви кожен із них за допомогою букв.

15. Які фігури можна скласти із 6 сірників? А з 12?

16. Довжина тіла ластівки 17 см, а розмах її крил — на 3 см більший. Знайди розмах крил цієї ластівки.

17. Маса страуса 90 кг, а пелікана — на 80 кг менше. Знайди масу пелікана.

18. Намалюй ламану, що має 5 однакових ланок.

19. Виконай дії, замінивши множення додаванням.

$40 \cdot 2$	$20 \cdot 4$	$30 \cdot 3$	$10 \cdot 5$

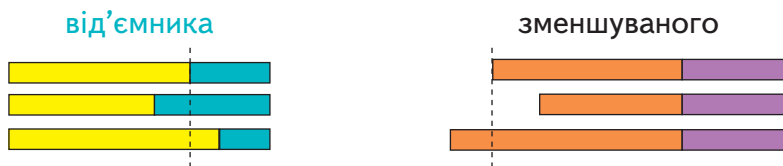
20. Запиши числа у порядку зростання.

12, 32, 45, 7, 24, 56, 1, 83, 29, 11, 93, 100, 33, 87

21. Виріжи однакові трикутники. Склади з них чотирикутник і шестикутник різних кольорів.

22. Склади за малюнком задачі. Розв'яжи їх.

Крок 10**Залежність результатів віднімання від зміни одного з компонентів. Рівняння****81.** Досліди, як змінюється різниця від зміни**82.** Поясни, як знайти різницю способом округлення.

$$55 - 19 = 55 - (20 - 1) = 55 - 20 + 1 = 35 + 1 = 36$$

$$57 - 38 = (58 - 1) - 38 = 58 - 38 - 1 = 20 - 1 = 19$$

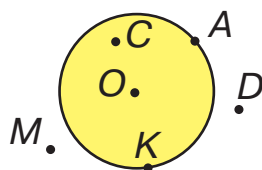
83. Виконай віднімання способом округлення.

$$48 - 39 \quad 36 - 28 \quad 55 - 18 \quad 63 - 37 \quad 74 - 55$$

84. Назви точки, які лежать:

а) поза кругом, усередині круга;

б) на колі, поза колом.

85. Які числа пропущені?

$$\square - 5 = 20 \quad 35 - \square = 15 \quad \square - 70 = 7 \quad 46 - \square = 23$$

Щоб знайти невідомий від'ємник,
треба від зменшеного
відняти різницю.

Щоб знайти невідоме
зменшене, треба до
різниці додати від'ємник.

86. Розв'яжи рівняння: $18 - x = 8$ $x - 5 = 30$ **87.** Оціни роботу.

$$78 - x = 29$$

$$x = 78 - 29$$

$$x = 49$$

Перевірка. $78 - 49 = 29$,
 $29 = 29$.

Відповідь. $x = 49$.

$$x - 57 = 35$$

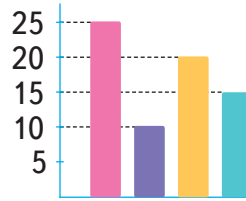
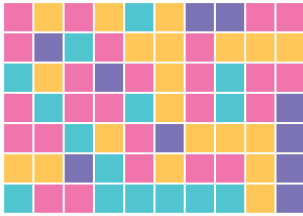
$$x = 35 + 57$$

$$x = 92$$

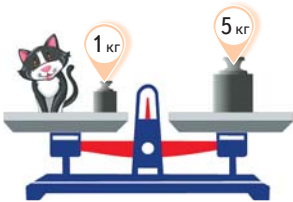
Перевірка. $92 - 57 = 35$,
 $35 = 35$.

Відповідь. $x = 35$.**88.** Знайди a : $87 - a = 65$ $a - 43 = 21$ $13 - a = 9$ **89.** На пасіці зібрали мед. 52 кг меду здали в магазин, залишилося 14 кг. Скільки всього кілограмів меду зібрали?

90. Чи правильно побудовано діаграму до малюнка?

91. Назви у сантиметрах: 2 дм, 30 мм, 10 мм, 7 дм.
92. Каструля вміщує 19 л води, а банка — 3 л. Скільки літрів води вміщують разом каструля і банка? А 1 каструля і 2 банки?
93. Склади дві задачі, обернені до заданих, і розв'яжи їх.
94. Знайди x : $12 + x = 13$ $x - 6 = 2$ $30 - x = 20$.
95. Порівняй: 15 грн і 51 к. 33 грн і 41 грн. 72 к. і 58 к.
96. Знайди масу кожного героя та їхню загальну масу.

97. Виконай дії.
- 3 см 2 мм + 6 см 7 мм 5 дм + 70 см 9 дм + 5 см
 1 см 5 мм + 5 см 7 мм 50 мм + 20 см 7 см + 3 мм
98. Побудуй діаграму відстаней, на які стрибають тварини. А на яку відстань стрибаєш ти?
- Пума — 2 м Гепард — 7 м
 Тигр — 9 м Гігантський кенгуру — 11 м
 Великий дельфін — 8 м Антилопа імпада — 10 м
99. На двох полицях книг було порівну. Коли з першої полиці взяли 10 книг, на ній залишилося 8 книг. Скільки книг було на другій полиці? Скільки книг стало на двох полицях разом?

121. Які числа діляться на 5? А на 10?

122. Висота споруди 25 м, а ширина — у 5 разів менша. Знайди довжину споруди, якщо вона вдвічі більша за ширину.

123. Скільки банкнот по 5 грн слід взяти, щоб отримати зображену кількість грошей у кожному випадку?

124. Добери такі значення x , щоб нерівності були істинні.

$$5 : 5 > 5 - x \quad 5 \cdot 0 < 2 - x \quad 15 : 3 > 15 : x$$

125. Лісник рахував уражені шкідниками дерева і зробив записи. Розшифруй їх. Скільки уражених шкідниками дерев помітив лісник?

126. Установи порядок дій і обчисли значення виразів.

$$\begin{array}{cccc} 8 \cdot 5 - 9 & 8 + 30 : 5 & 25 : 5 - 7 & 5 \cdot 2 + 42 \\ 5 - 8 : 4 & 45 : 5 - 8 & 5 \cdot 9 + 7 & 8 - 40 : 5 \end{array}$$

127. На приготування сніданку в їдальні витратили 25 кг картоплі, 5 кг цибулі, а моркви — у 5 разів менше, ніж картоплі й цибулі разом. Скільки кілограмів моркви витратили?

128. Накресли відрізок завдовжки 10 см і поділи його на п'ять рівних частин. Кожен з утворених відрізків — це $\frac{1}{5}$ частина відрізка. Яка довжина п'ятої частини цього відрізка?

129. Накресли відрізок, $\frac{1}{5}$ частина якого має довжину 10 мм.

130. Розгляньте сліди ведмедя і лисиці. Скільки пальців у 3 ведмедів і 2 лисиць разом? У кого більше пальців: у 2 ведмедів чи 3 лисиць?

Крок 11 Множення та ділення на 10

143. Полічи десятками до 100.

144. Склади до кожного малюнка по 2 вирази на ділення та обчисли їх значення.

$$\begin{array}{c} \text{*****} \\ \text{*****} \\ 20 : 2 = 10 \\ 20 : 10 = 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{*****} \\ \text{*****} \\ \text{*****} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{*****} \\ \text{*****} \\ \text{*****} \\ \text{*****} \end{array}$$

145. Поясни, як помножити число 10 на 7. А як помножити 5 на 10?

$$10 \cdot 7 = 1 \text{ дес.} \cdot 7 = 7 \text{ дес.} = 70$$

146. Виконай дії: $3 \cdot 10$ $10 \cdot 4$ $9 \cdot 10$ $10 \cdot 8$

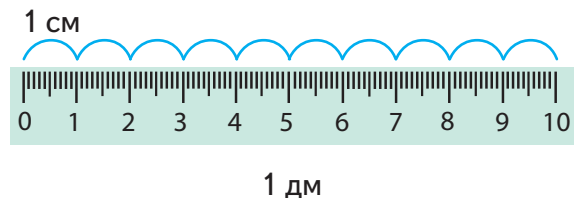
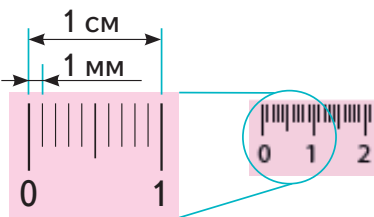
Щоб помножити число на 10, потрібно приписати до нього справа один нуль.

Щоб поділити на 10 число, яке закінчується нулем, потрібно відкинути у ньому справа один нуль.

147. В однієї із сороконіжок у 10 разів більше ніжок, ніж у бджілки. Скільки ніг у сороконіжки?

148. Довжина прямокутника 50 см, а ширина — у 10 разів менша. Знайди ширину прямокутника та його периметр.

149. Розглянь малюнок. Скільки сантиметрів міститься в одному дециметрі? Яку частину дециметра становить 1 сантиметр?

150. $1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$, тому $6 \text{ см} = 6 \cdot 10 = 60 \text{ мм}$. А 9 см — ?

151. Запиши у сантиметрах: 3 дм 5 дм 8 дм 5 см

152. Знайди і виправ помилки.

$55 - 3 = 25$	$90 - 9 = 99$	$35 : 5 + 2 = 5$
$100 - 0 = 10$	$21 - 8 = 3$	$35 : (5 + 2) = 5$
$21 - 5 = 16$	$60 - 3 = 67$	$20 - 6 : 2 = 7$

Подорож 3. Нумерація чисел у межах тисячі

Крок 1 Сотня. Лічба сотнями. Тисяча

167. Прочитай числа. Назви наступне і попереднє. Яке пропустили?

10

20

40

100

50

30

70

80

90

168. Прочитай рівності:

- $10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 10 \cdot 10 = 100$
- $100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 = 100 \cdot 10 = 1000$

Десять десятків — це **сотня** (сот.) $10 \cdot 10 = 100$

Десять сотень — це **тисяча** (тис.) $100 \cdot 10 = 1000$

169. Прочитай рівності та назви чисел.

$$0 + 10 = 10$$

$$10 + 10 = 20$$

$$20 + 10 = 30$$

$$30 + 10 = 40$$

$$40 + 10 = 50$$

$$50 + 10 = 60$$

$$60 + 10 = 70$$

$$70 + 10 = 80$$

$$80 + 10 = 90$$

$$90 + 10 = 100$$

$$0 + 100 = 100$$

$$100 + 100 = 200$$

$$200 + 100 = 300$$

$$300 + 100 = 400$$

$$400 + 100 = 500$$

$$500 + 100 = 600$$

$$600 + 100 = 700$$

$$700 + 100 = 800$$

$$800 + 100 = 900$$

$$900 + 100 = 1000$$

сто

двісті

триста

чотириста

п'ятсот

шістсот

сімсот

вісімсот

дев'ятсот

тисяча

170. Полічи гроші. Скільки всього грошей?

171. Полічи десятками до 100 і сотнями до 1000.

Крок 3**Множення і ділення сотень на одноцифрове число. Складені задачі з буквеними даними**

181. Як знайти, скільки грошей у кожному гаманці? Де найбільше?

$$200 \cdot 4 = 2 \text{ сот.} \cdot 4 = 8 \text{ сот.} = 800$$

$$300 \cdot 3 = 3 \text{ сот.} \cdot 3 = 9 \text{ сот.} = 900$$

$$300 : 3 = 3 \text{ сот.} : 3 = 1 \text{ сот.} = 100$$

$$600 : 2 = 6 \text{ сот.} : 2 = 3 \text{ сот.} = 300$$

100 кг = 1 ц
(центнер)

182. Обчисли значення виразів.

$100 \cdot 4$

$300 \cdot 2$

$500 \cdot 2$

$400 \cdot 2$

$200 : 2$

$500 : 5$

$600 : 6$

$800 : 4$

183. Скільки кілограмів цукру в усіх мішках? А центнерів?

184. Для створення садових доріжок будівник використав 2 центнери щебеню, а для бесідки — у 2 рази менше. Скільки кілограмів щебеню використав будівник для створення бесідки?

185. Назви у кілограмах масу тварин.

1 ц (центнер)

100 кг

3 ц

? кг

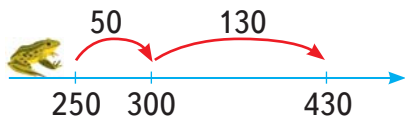
5 ц

? кг

Додавання суми до числа

$$250 + 180 = 430$$

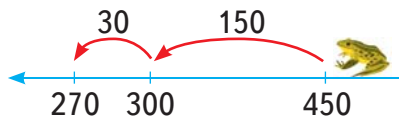
$$50 \quad 130$$

Віднімання суми від числа

$$450 - 180 = 270$$

$$150 \quad 30$$

186. Виконай дії.

$620 + 260$

$230 + 170$

$340 + 270$

$650 + 370$

$850 - 650$

$650 - 330$

$260 - 180$

$520 - 370$

187. Господарка купила 600 г сиру, а масла — на 400 г менше. Знайди масу всієї покупки.**188.** Обчисли суми, використовуючи закони додавання.

$500 + 40 + 200 + 60$

$300 + 50 + 20 + 650$

$200 + 20 + 700 + 80$

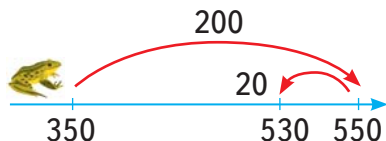
$10 + 70 + 800 + 130$

Спосіб округлення

для додавання

$$350 + 180 = 550 - 20 = 530$$

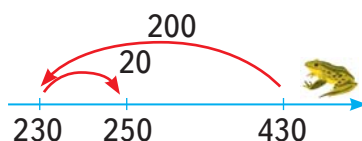
$$350 + 200 - 20$$

для віднімання

$$430 - 180 = 230 + 20 = 250$$

$$430 - 200 + 20$$

189. Знайди і виправ помилки.

$770 - 400 = 370$

$690 - (240 - 110) = 340$

$950 - 800 = 250$

$680 - 80 = 60$

$450 - 200 + 20 = 230$

$510 + 90 = 600$

$240 - 120 + 30 = 150$

190. Яку найбільшу кількість спільних точок можуть мати квадрат і коло? А найменшу? Накресли відповідні фігури.

Крок 10**Множення та ділення круглих чисел на одноцифрове число**

191. Які числа діляться на 10? А на 100?

25	300	640	40	280	205	50	220
20	125	301	90	900	700	77	101

192. Сформулуй правила множення та ділення на 10 і на 100.

$$\square \cdot 10 = \square 0$$

$$\square \cdot 100 = \square 00$$

$$\square 0 : 10 = \square$$

$$\square 00 : 100 = \square$$

193. Виконай дії: $80 \cdot 10 : 100$ $5 \cdot 100 : 10$ $300 : 10 : 10$

194. Знайди добутки та поясни спосіб обчислення за зразком.

$$300 \cdot 2 = 3 \text{ сот.} \cdot 2 = 6 \text{ сот.} = 600$$

$$210 \cdot 3 = 210 + 210 + 210 = 630$$

$400 \cdot 2$

$200 \cdot 3$

$410 \cdot 2$

$120 \cdot 4$

$150 \cdot 4$

195. Знайди частки та поясни спосіб обчислення за зразком:

$80 : 8$ $400 : 2$ $500 : 5$

$60 : 3$ $800 : 4$ $600 : 2$

$60 : 6 = 10$

$6 \text{ дес.} : 6 = 1 \text{ дес.}$

$700 : 7 = 100$

$7 \text{ сот.} : 7 = 1 \text{ сот.}$

196. Склади за таблицею задачу.

Розв'яжи її.

	Ціна	Кількість	Вартість
Зошити	10 грн	однакова	?
Ручки	8 грн		80 грн

197. Антон і Марися розпочали робити зарядку о 7 год 30 хв. Антон закінчив о 7 год 45 хв, а Марися — о 7 год 50 хв. Скільки часу кожна дитина робила зарядку?

198. Склади і розв'яжи обернені задачі.

199. У паливний бак мотоцикла вміщується 10 л пального, а в бак вантажного автомобіля — 100 л. Робітник повністю заправив баки 3 мотоциклів і 7 автомобілів. Скільки літрів пального заправив робітник?